

Podpora hospodářské činnosti v komunitách

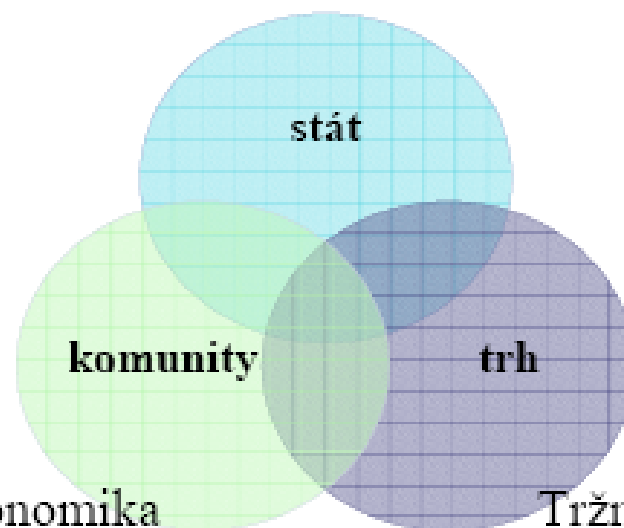
Pokročilá komunitní práce

KSP FF UK

PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

Eversovův a Lavillův trojúhelník

Netržní monetární ekonomika

Netržní nemonetární ekonomika

Tržní monetární ekonomika

Význam lokální ekonomiky

- GLOBÁLNÍ versus LOKÁLNÍ
- **Charakteristika současné globalizované ekonomiky :**
  - Ziskové aktivity, kapitál jde za maximálním ziskem
  - Výraz „ekonomický růst“
  - Mezinárodní obchod

Neoliberalismus a jeho kritika

- **Sociální kritika:** zvyšující se sociální nerovnosti, lhostejnost k regionům a jejich obyvatelům (Z. Bauman: „nepřítomní –neviditelní vlastníci“, J. Keller: „nesouměřitelnost skupin“)
- **Environmentální kritika:** důsledky v nadměrné spotřebě surovin, ropy, kvalita ovzduší, voda, deštné pralesy....
- **Politická kritika :** moc nadnárodních společností, oligarchizace politiky, krize zastupitelské demokracie. (U. Beck)

Idea lokalizace ekonomik

- Místní a regionální hospodářství využívající příznivých podmínek a zdrojů
- Místní rozvoj, místní zaměstnanost
- Posílení zodpovědnosti k místu a regionu, versus „neviditelní vlastníci“

Podpora komunitních aktivit

- Podporované zaměstnávání
- Veřejně prospěšné práce
- Sociální ekonomika
- Časové banky
- Trvale udržitelné projekty

PODPOROVANÉ ZAMĚSTNÁVÁNÍ

Vznik PZ

- 70. léta 20. století – USA
- revize tradičního „modelu připravenosti“ (jeho smysl: nejprve se naučit dovednosti a až poté umístit na trh práce) - původně vznikl pro lidi s mentálním postižením
- ČR – 90. léta 20. století, nyní – 40 agentur PZ

Rozdíl mezi PZ a modelem připravenosti

Model připravenosti

1) Trénink dovedností

2) Umístění na
pracoviště

3) Podpora

Model pro PZ

1) Umístění na
pracoviště

2) Trénink dovedností

3) Podpora

Definice PZ

= časově omezená služba (2 roky) určená lidem, kteří

hledají placené zaměstnání v běžném pracovním prostředí

- jejich schopnosti získat a zachovat si zaměstnání jsou omezeny
- potřebují individuální dlouhodobou podporu před i po nástupu do práce

Základní principy PZ

- Místo na otevřeném trhu práce
- Práce za spravedlivou mzdu
- Individuální přizpůsobení podpory
- Aktivní přístup uživatelů služeb
- Využití formálních i neformálních zdrojů, zejména přirozené podpory na pracovišti

Cíle PZ

- Umožnit lidem z cílové skupiny získat a zachovat si vhodné zaměstnání na otevřeném trhu práce
- Zvýšit míru samostatnosti uživatelů služeb – jejich dovednosti potřebné pro nalezení a udržení si práce

Chráněný a otevřený trh práce

	Chráněný	Otevřený
Spolupracovníci	Společný znak: postižení	Běžná různorodost
Druh práce	Podle nabídky chráněných míst	Různorodá – místní prac.trh
Výše mzdy	Minimální nebo žádná	Dle výkonu, alespoň min.
Omezení stability zaměst.	Hospodářství, snížený výkon	Hospodářství

Kritéria získané práce v rámci PZ

- Pracovní místo je na OTP
- Práce má stabilní charakter
- Zohlednění specifický potřeb
- Práce odpovídá potřebám, dovednostem a možnostem uživatele služeb
- Rovné pracovní podmínky
- Hodnotná a smysluplná práce

PZ a legislativa

- Termín „Podporované zaměstnávání“ není v českém právním řádu zakotven
- Dle Zákona č. 108/2006 Sb. začleněno pod sociální rehabilitaci = sociální rehabilitace prováděná metodou PZ
- Diskuze o začlenění do politiky zaměstnanosti – nástroje APZ

Průběh PZ

- Jednání se zájemce o službu PZ
- Sepsání dohody o PZ
- Individuální plánování
- Tvorba CV, motivačního dopisu, vyhledávání a reagování na nabídky práce
- Trénování potřebných schopností a dovedností

Poskytovaná pomoc při nalezení zaměstnání

- Vyřizování formalit související s nástupem do zaměstnání
- Pracovní asistence realizovaná na pracovišti
- Při nevyužití pracovní asistence – společné konzultace s pracovním konzultantem

PZ a osoby s duševním onemocněním

Pracovní rehabilitace:

- Součást komplexní RHB osob s duševním onemocněním
- Jedním z článků v systému komunitní péče vedle farmakoterapie, psychoterapie, programů zaměřených na bydlení, volný čas
- Umožňuje opětovný návrat do komunity a získání plnohodnotného místa v ní

Použité zdroje:

- Materiály z Kurzu pro pracovní konzultanty
- www.unie-pz.cz

Veřejně prospěšné práce (VPP)

Legislativa

Veřejně prospěšné práce (112 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

- (1) Veřejně prospěšnými pracemi se rozumí časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, a to i opakovaně, k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání.**
- (2) Pracovní příležitosti jsou vytvářeny na základě dohody s úřadem práce, který na ně může zaměstnavateli poskytnout příspěvek.**
- (3) Příspěvek lze poskytnout až do výše skutečně vyplacených mzdových nákladů na zaměstnance umístěného na tyto práce, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance.**

Vznik pracovního místa v rámci veřejně prospěšných prací (VPP)

Informace k žádosti o příspěvek na vytvoření míst pro veřejně prospěšné práce (VPP) podle 112 zák. č. 435/2004 Sb.

OBECNÉ PODMÍNKY:

1. Příjemce příspěvku

- **obtížně umístitelný uchazeč** - dlouhodobě evidovaní (nad 6 měsíců), osoby starší 50 let, fyzická osoba do 25 let, absolventi VŠ po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia (nejdéle do 30 let) a přiměřeně zdravotnímu stavu osoby se ZP
- **příspěvek lze poskytnout pouze:** - územním celkům
  - ústavům sociálních služeb

Vznik pracovního místa v rámci veřejně prospěšných prací (VPP)

2. Opakované umístění uchazeče

- Pokud zaměstnavatel **zaměstná** na vytvořené místo téhož uchazeče **2. a 3. rokem, krátí se příspěvek na místo:**
  - ve 2. roce o 1 000,- Kč
  - ve 3. roce o 2 000,- Kč
  - ve 4. roce se příspěvek neposkytuje
- ke krácení nedochází v případě zřízení VPP v ústavech sociálních služeb

3. Příspěvek pro vedoucího pracovní skupiny

- zřídí-li zaměstnavatel jednou smlouvou 5 a více míst, lze mu poskytnout zvýšený příspěvek pro vedoucího pracovní skupiny na dobu obsazenosti stanoveného počtu míst pracovní skupiny

Postup při žádosti na přiznání příspěvku k vytvořeným VPP (ze strany zaměstnavatele)

- podání žádosti na příslušný úřad
- následuje projednání žádosti
- uchazeč určený na vyhrazené místo si vyzvedne u zprostředkovatelky tzv. doporučenku
- Po podpisu dohody zaměstnavatel doloží : pracovní smlouvu
- UP předá zaměstnavateli formulář: Měsíční vyúčtování mzdových nákladů uchazečů umístěných na VPP.
- V případě ukončení pracovního poměru vzniká povinnost **písemně** oznámit tuto skutečnost na odd. APZ Úřadu práce

Sociální podnikání

Sociální ekonomie

Příklady

- <http://junuvstatek.cz/index.php?page=detailclanky&article=28>
- <http://www.idobnet.cz/news/modry-domecek-centrum-kultury-i-socialni-firma>
- www.ceske-socialni-podnikani.cz

<p>PRINCIPY SOCIÁLNÍHO PODNIKU</p>	<p>1. Sociální prospěch</p>	<p>2. Ekonomický prospěch</p>	<p>3. Environmentální a místní prospěch</p>
<p>CHARAKTERISTIKY</p> <p>(jsou v souladu s evropským pojetím sociálního podniku. Sociální podnik je má splňovat nebo k nim směřovat.)</p>	<p>a) Provozování aktivity prospívající společnosti či specifické skupině (znevýhodněných) lidí.</p> <p>b) Participace zaměstnanců a členů na strategickém směřování podniku</p> <p>c) Případný zisk používán přednostně pro rozvoj sociálního podniku a/nebo pro naplnění veřejně prospěšných cílů.</p>	<p>a) Vykonávání soustavné ekonomické aktivity.</p> <p>b) Nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovateli.</p> <p>c) Alespoň minimální podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech a jeho dynamika.</p> <p>d) Schopnost zvládat ekonomická rizika</p> <p>e) Trend směrem k placené práci.</p>	<p>a) Přednostní uspokojování potřeb místní komunity</p> <p>b) Využívání přednostně místních zdrojů</p> <p>c) Uspokojování přednostně místní poptávky</p> <p>d) Zohledňování environmentálních aspektů výroby i spotřeby.</p> <p>e) Spolupráce sociálního podniku s důležitými místními aktéry</p> <p>f) Inovativní přístupy a řešení.</p>

Časové banky

- <http://www.timebanking.org/>
- <http://www.timebanking.org/what-is-timebanking/videos/>
- https://www.youtube.com/watch?v=Q_nW__d0Yr4

(Rushey Green Park Bank)

- <http://www.mytimebank.org.uk/>

Příklady místních alternativ

- **Lokální ekologické ekonomiky – Hostětín:**
- <http://www.hostetin.cz/ekologicke-projekty/ds-1005/p1=1619&archiv=2>

Městské farmaření – komunitního typu

- **12 kroků k vytvoření komunitního města s městským farmařením:**
- <http://www.urbanfarmonline.com/sustainable-living/urban-community-building/transition-towns-12-steps.aspx>
-

Městské farmaření – komunitního typu

- <http://www.urbanfarmonline.com/sustainable-living/?navm=topliving>
- <http://www.hobbyfarms.com/videos/>

Komunitní kompostování

- <http://www.kompostuj.cz/vime-jak/komunitni-kompostovani/>
- <http://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/rady-a-navody/komunitni-kompostovani-zkusenosti-z-praxe-a-tipy-pro-zacatecniky>
- <http://www.kokoza.cz>

Kvalita života v komunitách

- [Výzkum – metodologická východiska:](#)
- <http://theconversation.com/beyond-gdp-happiness-is-about-more-than-just-individuals-33768>

Využití technologií v komunitách

- <https://www.youtube.com/watch?v=XUQsImDORAA&feature=youtu.be>